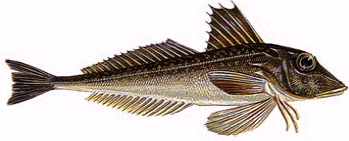

De Knorhaan 84

Nieuwsbrief Strandwerkgroep KNNV regio Alkmaar-Den Helder

Inhoud

- Inleiding
- Excursies
- Excursieverslagen
- Aanvullingen uit Zeeland
- Strandvondsten
Kerstvakantie was een feestweek
Nogmaals het Banjaardstrand
Oudheden op nieuw strand in Hoorn
- Haaien en roggen 2023-2024
- Gejutte berichten

Coördinator: Wilbert Kerkhof tel. 0616642993 e-mail: kerkhof01@hetnet.nl
Foto's; Ria Walvis, Jannie Nijman, Linda Haulo, Lucette Robertson, Luc Knijnsberg,
Ada Klai, Wilbert Kerkhof

Inleiding

De eerste Knorhaan van dit jaar geeft aan dat we als werkgroep nog niet uitgezocht zijn op de Nederlandse stranden. Er waren soortenrijke excursies in de eigen omgeving. Bij Hoorn is er een nieuw strand aan de oude Zuiderzee verschenen. Bij de bezoeken aan Zeeland blijven er telkens weer voor ons nieuwe schelpen te vinden. In december spoelden er weer zeepaardjes aan. De maand februari bracht een record aantal eikapsels van roggen op de Noord-Hollandse stranden. Ook bleken op een aantal stukken afval weer interessante marine aangroei te zitten. Tot slot werden er bij twee goed bezochte lezingen voor andere KNNV- afdelingen een aantal bezoekers zo enthousiast dat ze zich bij onze volgende excursies aansloten.

Excursies

Half april gaan we een dag naar Texel en bezoeken we drie of vier verschillende stranden. We gaan in ieder geval stoppen bij Oudeschild en het strand bij de vuurtoren. Eind mei is er een dagexcursie naar de 2^e Maasvlakte. Naast de zoektocht naar fossiele schelpen is het ook de periode van uitbundige bloei van o.a. rolklaver op de dijken met hopelijk leuke vlinders en bijen. Half juni gaan we op een zomerochtend naar Hoorn om het stadsstrand te bezoeken, waarvan dan hopelijk net het tweede deel is opengesteld voor publiek. Wellicht heeft de bodem van de Zuiderzee daar nog meer dubbeltjesschelpen en pelikaansvoetjes laten slingeren.

- 21-4-2024 Texel Dagexcursie. Vertrek 8.30. Boot om 9.30. Aanmelden verplicht.
- 26-5-2024 2e Maasvlakte Dagexcursie. vertrek 8.30. Station Alkmaar noord. Aanmelden verplicht.
- 16-6-2024 Stadsstrand Hoorn. 10.00-12.00. Bij de schouwburg. Vertrek 9.15 station Alkmaar noord.
Wilbert Kerkhof tel. 0616642993 e-mail: kerkhof01@hetnet.nl

*Kortsnuitzeepaardje bij Bergen aan Zee,
Lucette Robertson*

Excursieverslagen

Het strandjaar begon op 14 januari met guur weer bij Hargen aan Zee. De deelnemers waagden zich in regenpakken toch op het nogal verlaten strand waar veel van de gezochte schelpen overstoven bleken. Wel werden er enkele van de novemberstorm overgebleven schilden van de ovaalronde krab buit gemaakt en vond Marianne in een wat in de luwte gelegen duinpan een eikapsel van de golfrog. Leuk was het groepje sneeuwgorzen dat ons begeleidde naar de welverdiende warme drankjes aan het slot.

SWG streeplijst

Datum: 14-1-2024

locatie: Hargen aan Zee

aantal personen: 7

weer: 3 °C, regen

Bruinwieren

Knotswier

Blaaswier

Ringwormen

borstelwormen

Schelpkokerworm

Geleedpotigen

kreeftachtigen

Noordzeekrab

Fluwelen zwemkrab, 1
schild

Ovaalronde krab, 3 schild

Weekdieren

buikpotigen

Wadslakje, 50

Muizenkeuteltje, 18

Gekielde cirkelslak, 4

Gewone tepelhoren, aanw.

Glanzende tepelhoren, 2
gruis

Wulk, 3

Gevlochten fuikhoren,
enkele

tweekleppigen

Gewone mossel

Bonte mantel, 2 gruis

Gewone oester, aanw.

Japanse oester, enkele

Tweetandschelpje, gruis

Gewone kokkel

Brakwaterkokkel

Noorse hartschelp

Halfgeknotte strandschelp

Ovale strandschelp

Stevige strandschelp

Gewone otterschelp

Amerikaanse
zwaardschede

Kleine slanke

zwaardschede

Kleine platschelp, 4

+1 doubl. gruis

Rechtsgestreepte

platschelp

Nonnetje, enkele

Zaagje, aanw.

Gewone Venusschelp

Grijze tapijtschelp, alg.

Ruwe boormossel, 1

koppotigen

Gewone zeekat

Stekelhuidigen

Zeeklit

Zeeboontje

Vissen

Hondshaai, 6

Stekelrog, 12

Golfrog, 1

Vogels

Sneeuwgorzen,

Sneeuwgorzen bij Hargen aan Zee

Eikapsel Golfrog

De excursie bij Petten op 11 februari vond plaats bij goede weersomstandigheden. Weinig wind en een prettige temperatuur. Met onze vorige coördinator Henk Witte als een van de elf deelnemers werden leuke waarnemingen gedaan. Zo vonden we in de categorie “scheermessen” Amerikaanse zwaardschede, grote zwaardschede, slanke kleine zwaardschede, brede kleine zwaardschede, enkele grote fragmenten van het groot tafelmestheft en een topje van een messchede. De gave klep van de prismatische dunschaal die Linda verzamelde zorgde ook voor veel enthousiasme bij het gezellige natafelen. De eikapselscore was ook de moeite waard met 104 keer stekelrog, 8 gevlekte rog en 2 blonde rog. Het meegenomen gruis leverde bij de drie microscopisten nog meer leuke soorten op. Vermeldenswaard zijn klein drijfhorentje (voor ons nieuw bij een excursie in de eigen regio), bonte mantel en wijde mantel, kleine astarte, witte wenteltrap, gewone papierschelp, fragmenten van melkwit priemhorentje en Chinees hoedje en een zoetwaterneriet. In het gruis bij Wilbert zat een hoekig fragment van iets dat met behulp van Rien de Ruiter als het rugschild van een kiezelkrabje kon worden opgeborgen.

SWG streeplijst

Datum: 11-2-2024
locatie: Petten
aantal personen: 11
weer: 10^oC

Bruinwieren

Japans bessenwier
Riemwier
Knotswier
Blaaswier

hydroidpoliepen

Zeerasp

Ringwormen

borstelwormen

Schelpkokerworm
Goudkammetje frag.
Perkamantkokerworm
frag.

Posthoornkokerworm

Geleedpotigen

kreeftachtigen

Noordzeekrab, enkele
Gewone Strandkrab,
enkele
Breedpootkrab, 1
Helmkrab, 1
Kiezelkrab spec. fragment
schild, gruis

Weekdieren

buikpotigen

Gewone alikruik
Wadslakje, 100
Melkwit
traliedrijfhorentje, 1
Vliezig drijfhorentje, 1

*Klein drijfhorentje, bonte mantel,
rugschild kiezelkrab spec.*

Klein drijfhorentje, 1
Muizenkeuteltje, 10
Gewone tepelhoren, alg.
Glanzende tepelhoren, alg
Muiltje, aanw.
Wulk, enkele
Gevlochten fuikhoren,
Spoelhoren, 1 fragm.
Oubliehoren, 1
Stomp traliehorentje 30
Witte wenteltrap, 1 fragm.
Melkwit priemhorentje,
fragm. gruis
Zoetwaterneriet, 1
Chinees hoedje, 1 fragm.
tweekleppigen
Gewone mossel, aanw.
Wijde mantel, 3 in gruis
Bonte mantel, 1 in gruis

Gewone oester

Ovaal zeeklitschelpje, 96

Tweetandschelpje, 84

Gewone kokkel

Brakwaterkokkel, enkele

Geknobbelde hartschelp,

1 fragm

Noorse hartschelp, aanw.

Halfgeknotte strandschelp

Ovale strandschelp

Stevige strandschelp

Grote strandschelp,

enkele

Gewone otterschelp

Amerikaanse

zwaardschede

Prismatische dunschaal

Kleine slanke
zwaardschede, 4
Kleine brede
zwaadeschede, 1
Grote zwaardschede, frag.
gruis
Groot tafelmesheft, 4
topfragm.
Messchede, 1 topfragm.
Sabelschede, 6 in gruis
Tere platschelp, 1
Rechtsgestreepte
platschelp, alg.
Kleine platschelp, 40, 1
doublet. gruis
Nonnetje, schaars
Zaagje, algemeen
Witte dunschaal, 2 in
gruis
Prismatische dunschaal, 1
Gewone Venusschelp,
aanw.

Grijze tapijtschelp,
schaars
Strandgaper, 1
Witte boormossel, gruis
Ruwe boormossel, enkele
gruis
Gewone papierschelp, 2
gruis
Kleine astarte, 1 gruis

koppotigen

Gewone zeekat
Gedoornde zeekat, 1x

Stekelhuidigen

Zeeklit
Zeeboontje
Gewone zeester

Vissen

Hondshaai, 42
Stekelrog, 104
Gevlekte rog, 8
Blonde rog, 2

*Posthoornkokerworm
Spirorbis spirorbis*

Brede kleine zwaardschede, Ensis phaxoides

Bij ons bezoek aan het strand bij IJmuiden werden na stevige oostenwind een aantal eipakketten van de gestippelde dieseltreinworm gevonden en bleken hoog op het strand veel schilden van de Chinese wolhandkrab te liggen. Beide soorten schuilen tussen de stenen en blokken van de pier waar we ze voorheen vooral in de zomer konden vinden. Wellicht heeft de bijna vorstvrije winter er voor gezorgd dat ze nu ook in maart aanspoelen. Verder waren ook een helmkrab en een aantal kleine zeeappels in de hoogwaterlijn te vinden. In de poelen op de pier waren paardenanemonen present. Verder was het nieuw dat er een dikke laag slib op het strand lag bij de overgang naar de stenen. Wellicht was dit opgebouwd uit de vergane delen van het pakket zeesterren van de storm van eind november? Uit het weinige verzamelde gruis kwamen nog wel een mosselslurpertje en een gewone trapgevel.

SWG streeplijst

Datum: 10-3-2024
locatie: IJmuiden
aantal personen: 13
weer: 6 °C, bewolkt

Groenwieren

Zeesla
Darmwier

Bruinwieren

Kleine Zee-eik
Purperwier

Neteldieren

bloemdieren

Paardenanemoon, 20

schijfkwallen

hydroidpoliepen

Zeerasp

Ringwormen

borstelwormen

Schelpkokerworm

Gestippelde
dieseltreinworm,
eipakketten, 5

Perkamentkokerworm, 10

Geleedpotigen

Gewone Strandkrab,
schilden

Fluwelen zwemkrab, 2
schaar en schild

Chinese wolhandkrab,
alg. schilden, scharen

Breedpootkrab, alg.

schilden

Blaasjeskrab

Kleine heremietkreeft, 1

Helmkrab, 1

Weekdieren

buikpotigen

Gewone alikruik, aanw.

Ruwe alikruik, aanw.

Wadslakje, 36

Muizenkeuteltje, 4

Gekielde cirkelslak, 2

Gewone tepelhoren, alg.

Glanzende tepelhoren,
alg, gruis

Muiltje, enkele

Wulk, enkele

Gevlochten fuikhoren, alg

Gewone trapgevel, 1

Oubliehoren, 1

Stomp traliehorentje, 1

Mosselslurpertje, 1

tweekleppigen

Gewone mossel, alg.

Gewone oester, vrij alg.

Japanse oester, enkele

Tweetandschelpje, 11

Gewone kokkel, alg.

Noorse hartschelp, 2

Halfgeknotte

strandschelp, alg

Ovale strandschelp, alg

Grote strandschelp, alg +
doubl.

Gewone otterschelp, ook
doubl.

Amerikaanse
zwaardschede, alg

Tere platschelp, 2

Rechtsgestreepte
platschelp, aanw. + doubl.

Nonnetje, ook doubl.

Zaagje, ook doubl.

Platte slijkgaper, 2

Witte dunschaal, doubl

Gewone Venusschelp,
aanw.

Gewone tapijtschelp, a. +
doubl.

Schelpkokerwormen

Strandgaper, 2

Afgeknotte gaper 1

Amerikaanse boormossel,
doubl.

Witte boormossel, 1

koppotigen

Gewone zeekat, alg

Mosdiertjes

Stekelhuidigen

Zeeklit, alg.

Zeeboontje, alg.

Gewone zeester, alg.(oud)

Kleine zeeappel, enkele

Vissen, eikapsels

Hondshaai, 23

Stekelrog, 20

Gevlekte rog, 1

Blonde rog, 1

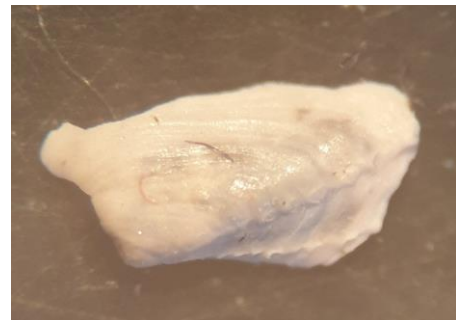
Kleine aanvullingen uit Zeeland.

Op 8 juli 2023 was er tijdens een korte maar heftige hittegolf een excursie van de strandwerkgroep naar Zeeland. Er waren veel afzeggingen vanwege die weersvoorspelling, maar in een klein comité van twee personen werden de zuidelijke stranden die dag toch bezocht. Bij het bezoek aan de Banjaard werden drie emmers met horentjesgruis van het strand geveegd en meegenomen voor thuisonderzoek. In de enorme berg van wadslakjes bleken toch ook nog een aantal leuke soorten verstopt te zitten. Na vele uren aan de binoculair in de winter kunnen nu nog een aantal soorten toegevoegd worden aan de waarnemingenlijst.

Bij de tweekleppige schelpen werden onder meer, scheef bultschelpje, kleine gaper, breedgeribde astarte, noordse rotsboorder en sabelschede gevonden. Van de horentjes waren de leukste verrassingen; schepje, klein spieshorentje, geruit spieshorentje, slank gordelhorentje, koffieboontje, gewoon muizenootje, 6 zeepesthorentjes, olifantstandjes en meer dan 100 exemplaren van het stomp buishorentje.

Scheef bultschelpje

Noordse rotsboorder

Klein spieshorentje

Stomp buishorentje

Geruit spieshorentje

Gewoon muizenootje

Kleine selectie uit het gruis

Slank gordelhorentje

Strandvondsten

In de kerstvakantie was het een ware feestweek op verschillende Nederlandse stranden. Er werden van verschillende plaatsen waarnemingen doorgegeven.

23-12 Luc Knijnsberg en Lucette Robertson vonden tijdens een strandwandeling bij Bergen: 4 kortsnuitzeepaardjes, een grote zeenaald, verschillende soorten krabben en een boei met gewone eendenmosselen.

25-12 Linda en Klaas-Dirk vonden bij Castricum een aangespoeld stuk plastic met daarop aangehecht 44 juveniele wijde manteltjes en meer dan 50 schilferige dekschelpjes.

Grote zeenaald, bij Bergen

Schilferige dekschelpen

Reddingsvest helpt Gewone eendenmosselen

De laatste week van december was ikzelf met Marianne in Zeeland. In die periode spoelden er daar een aantal dikkopschildpadden aan op het strand met veel aangegroeide gewone eendenmosselen. Wij vonden geen schildpadden maar wel heel veel aangespoelde voorwerpen met eendenmosselen. De grootste kluit zat aan een over boord geslagen reddingsvest dat op 25-12 aangespoeld was op het strand ten noorden van de Oosterscheldekering. Hier zaten naar schatting meer dan 400 individuen aan vastgegroeid. Op 26 december verzamelden we tussen de Brouwersdam en de vuurtoren van Goeree veel eikapsels van roggen, waaronder 5x blonde rog, 2x golfrog en 1x van de grootoogrog. Die laatste wordt slechts af en toe gevonden in Nederland. 27-12 Brachten we een succesvol bezoek aan het Banjaardstrand. We vonden onder meer een vrijwel gave walshoren, *Euroscaphella lambertii*, een IJslandse tepelhoren, 3x geschubde stekelhoren, veel wenteltrapjes en een fossiele purperslak. In het meegenomen gruis zaten o.a. een geruite napslak, zeeposthorentje, stompe ribhoren, *Alvania zetlandica*, blauwgestreepte schaalhoren, een schepje en een stippelschelpje.

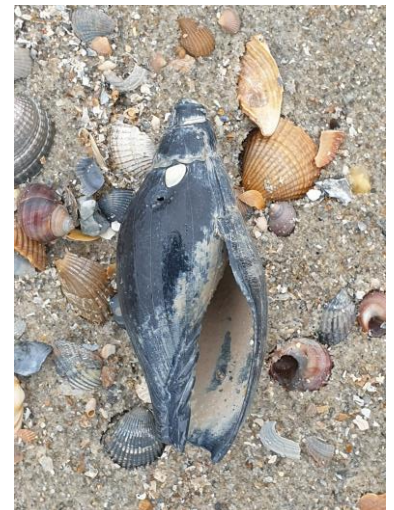
Jutten bij de Oosterscheldekering

Op 28-12 waren we op het strand tussen Westkapelle en Domburg en raapte er tussen de regenbuien door eikapsels van de blonde rog en golfrog en een klep van een paardenmossel op.

Op 29 december bezochten we op weg naar huis het strand van Ritthem. Marianne vond daar een forse schelp van de noordhoren. In het meegenomen gruis zat onder meer weer een koffieboontje.

IJlandse tepelhoren

Walshoren, Banjaardstrand

Geruite napslak

Stippelschelpje

Paardenmossel bij Domburg

Eikapsel grootogrog

Blauwgestrepte schaalhoren

Noordhoren bij Ritthem

Op 27 januari was Wilbert bij Callantsoog. Er waren nog weinig eikapsels te vinden maar op de hoogwaterlijn lagen wel wat roze rugschilden van zeekatten. Na wat zoekwerk bleken er zowel van de gedoornde zeekat (4x) als van de sierlijke zeekat (3x) schilden te liggen. Ook de rugschilden van de ovaalronde krab lagen in dit aanspoelsel. Bij de laagwaterlijn lagen veel kleine stukken veen en resten van verschillende soorten zeewier. Hierin ging een nog levende gewone hooiwagenkrab schuil.

28 Januari bezochten Linda en Klaas-Dirk het strand bij Julianadorp. Ze vonden daar op een aangespoelde plastic lat gewone eendenmosselen en ruwe eendenmosselen. Die tweede soort treffen we niet vaak aan op het strand. Ook een levende ovaalronde krab en levende grote strandschelpen werden door Linda van dat strand gemeld.

29 januari gaf Lucette door dat er bij Bergen ook schilden van gedoornde zeekat en van sierlijke zeekat aangespoeld waren. Ook lagen er vreemde slappe papierachtige friemels van 10 tot 20 cm. lengte op het strand. Dit bleken de resten van de behuizingen van perkamentkokerwormen te zijn. Dit soort aanspoelsel is nieuw voor ons maar bleek deze winter ineens algemeen aanwezig.

Perkamentkokerwormen en rugschild van Gedoornde zeekat

Gewone hooiwagenkrab

Gewone en Ruwe eendenmossel

Dat er zeer regelmatig zeehonden op onze stranden liggen te rusten bleek ook in januari weer. Zowel van de gewone zeehond als de grijze zeehond werden regelmatig rustende dieren gezien. Op 1 januari lag er bij Wijk aan Zee een grijze zeehond die wel erg donker was uitgevallen.

Grijze zeehond bij Wijk aan Zee

Op 3 februari meldde Lucette dat er enorm veel eikapsels op het strand bij Bergen waren aangespoeld. Dit was het startsein voor zoektochten door meerdere mensen waarbij een ongekende hoeveelheid aan eikapsels werd verzameld en doorgegeven. Hierover meer in het verslag over het eikapselseizoen iets verder in de Knorhaan. Op 6 februari lagen er op het strand bij de Hors op Texel twee dode zeezoogdieren. Een groot mannetje grijze zeehond en een vers gesneuvelde bruinvis met een wond achter de kop. Uit meerdere onderzoeken is gebleken dat zulke verwondingen vaak door jagende grijze zeehonden zijn toegebracht.

Nogmaals Banjaardstrand.

Nadat het verzamelde gruis van vorige zomer uitgeplozen was vroeg Boet of we niet nog een keer op pad konden gaan om een nieuwe voorraad op te veegen. Op 28 februari zijn we daarom weer gewapend met stoffer en blik naar de Oosterscheldekering afgereisd. Veel van het verzamelde materiaal moet nog in de loop van dit jaar bekeken worden, maar de al gevonden iets grotere soorten. o.a. schepje, blauwgestreepte schaalhoren en Groenlandse wenteltrap, beloven een plezierige zoektocht in de wereld van de kleine horentjes.

Stadsstrand Hoorn. In februari berichtte Linda ons dat ze op facebook een melding gezien had van leuke schelpjes op het nieuwe stadsstrand bij Hoorn. Het bleek hierbij te gaan om een zoektocht van Bas de Wilde. Dit is een fanatieke onderzoeker van gruis op alle Nederlandse stranden. Hij had bij Hoorn rond 5000 muizenkeuteltjes gevonden, maar ook liefst 67 keer bruin contrahorentje. Verder was er sprake van nog meer duidelijk fossiele soorten die met de oude zeebodem mee opgespoten waren. Genoeg reden om eens vanuit Alkmaar ook te gaan zoeken op het strand bij Hoorn. Op 6 maart gingen we met zes personen naar dit Zuiderzeestrand. De eerste indruk op het lenteachtige strand was nog niet zo veelbelovend, maar nadat we onze excursie kruijpend vervolgden bleek er veel leuke schelpen te vinden. Vooral Jannie was de aanstichter om de hele groep bijna een uur lang op de knieën te krijgen. In die tijd werden verschillende soorten fuikhorens, veel muizenkeuteltjes, vijf ! pelikaansvoetjes en een tiental dubbeltjesschelpen opgeraapt. De vondst van een gewelfde mantel gaf aan dat er hier nog veel meer te vinden moest zijn en dat ook in het verzamelde kleine materiaal nog verrassingen konden zitten. Na wat thuiswerk van de verzamelaars kon het volgende lijstje waarnemingen opgesteld worden. Veel fossielen, op naar een volgend bezoek!

Bruinvis met bijwonden ?

Geplooide rotsboorder, Schepje, Witte wenteltrapjes, Klein traliehorentje en Blauwgestreepte schaalhoren

Op zoek naar pelikaansvoetjes

Leuk gruis bij Hoorn

Schelpenlijst Stadsstrand Hoorn.

Tweekleppigen

Kokkel, algemeen
Nonnetje, algemeen
Brakwaterkokkel, 4
Scheve hartschelp, 6
Tere hartschelp, 2 fragm.
Zaagje, enkele
Strandgaper, enkele
Grijze tapijtschelp, 50+
Korfschelp spec., 2
Messchede, 4x topfragment
Pholade, 2x slotfragment
Dubbeltjesschelp, 30+
Gewelfde mantel, 1
Driehoeksmossel, 50,+ (zoet)
Aziatische korfmossel, 2 (zoet)

Buikpotigen (horentjes)

Gewone alikruik, enkele
Gevlochten fuikhoren, aanw.
Kleine fuikhoren, 20+
Gewone wenteltrap, 2
Olifantstand, 1

Bruin contrahorentje, Asgrauwe tolhoren en Muizenkeuteltje

Asgrauwe tolhoren, 1
Pelikaansvoetje, 6
Muizenkeuteltje, 400+
Bruin contrahorentje, 5
Zoetwaterslakjes, 4 of 5 soorten

Verzameling schelpen van stadsstrand Hoorn bij verschillende strandwerkgroepleden thuis

Hoorn, o.a. olifantstand, wenteltrapje en messchede

o.a. grijze tapijtschelpen en messchede

Haaien en roggen 2023-2024

Er zijn deze winter heel veel eikapsels aangespoeld op de stranden in Noord-Holland. Veruit de meeste werden gevonden in februari. Op sommige stranden konden er op een dag duizend opgeraapt worden. Ook het aantal verzamelde soorten was met 8 hoog in vergelijking met vorige jaren. Net als in eerdere winters waren Luc, Lucette, Jacos, Rina en Wilbert de grootste verzamelaars. Er kwamen dit jaar echter ook strandbezoekers uit het Nederlandse binnenland op zoek naar eikapsels, die gelukkig ook op Waarneming.nl gemeld werden. Voor het overzicht is gebruik gemaakt van Waarneming.nl, de vondstenlijsten van onze excursies en van meldingen bij de SWG Alkmaar via de mail.

blonde rog, golfrog, stekelrog, gevlekte rog, kleinoogrog, grootoogrog, sterrog, hondshaai, kathaai

Eikapsels Noord-Holland 2023-2024

2023-2024	Nov/dec 2023	Januari	Februari	25 Maart	Totaal 23/24	Tot 22/23
Stekelrog	843	577	11587	1605	14.603	1823
Gevlekte rog	58	75	428	91	652	178
Blonde rog	26	18	115	13	172	95
Golfrog	20	10	21	4	55	6
Kleinoogrog	0	1	4	0	5	2
Grootoogrog	1	0	1	0	2	0
Sterrog	0	0	0	0	0	1
Hondshaai	610	164	1939	457	3460	1898
Kathaai	0	0	1	0	1	0

Soortbesprekingen.

Stekelrog, *Raja clavata*,

Van de stekelrog werden op onze provinciale stranden 14.603 eikapsels gemeld, waarvan 11.587 in de maand februari. Opvallend is dat er bij enkele bezoeken aan de kust tussen Zandvoort en IJmuiden en een tocht langs het noordelijk deel van Texel weinig eikapsels gevonden werden, terwijl in dezelfde periode langs de Noordkop heel veel te verzamelen viel. Bij de grote hoeveelheid aan eikapsels zaten ook enkele exemplaren met een sterk afwijkende vorm en er was een mislukking waar het onfortuinlijke rogje nog in het eikapsel zat. Met ongeveer achtmaal zoveel stekelrogeikapsels als vorig jaar lijkt de voortplanting van deze soort in de Noordzee dit jaar wel heel goed geslaagd. Wellicht is de toename deels toe te schrijven aan eiafzet binnen de windmolenparken waar de ontwikkeling van de embryo's niet afgebroken wordt door de bodemberoerende visserij. Het is overigens wel zo dat er bij de aanspoelingen vaak flinke verschillen tussen jaren en de plaatsen zijn waar dat gebeurt. Het Noord-Hollandse strand was dit jaar zeker de rijkste plek wat dat betreft.

Veel telwerk na een dagje op het strand

Stekelrog, vreemde vorm en met embryo

Gevlekte rog, *Raja montagui*,

Eikapsels van deze soort werden 652 maal gevonden. Ook hier waren de meeste meldingen in februari. Bij de exemplaren in november en december zaten soms opvallend grote eikapsels. In februari werd er een gevonden die bijna tweemaal zo lang was als het gemiddelde formaat.

Eikapsel Gevlekte rog, XXL

Blonde rog, *Raja brachyura*,

Van deze soort werden tussen oktober en april 172 eikapsels gevonden. Tot 5 jaar geleden stonden deze aangespoelde eikapsels als zeldzaam te boek. Inmiddels is er al een aantal jaren een oplopende trend te zien. Het lijkt steeds waarschijnlijker dat ook deze soort profiteert van de relatieve rustige zeebodem in de windmolenparken. De grootste concentratie lag op 26 december tussen de vuurtoren van Goeree en de Brouwersdam. Pas zes weken later begonnen in Noord-Holland de massale strandingen.

*Twaalf x Blonde rog op de onderste rijen.
Brouwersdam 26-12-2024*

Golfrog, *Raja undulata*,

Ook van de golfrog werden meer eikapsels gevonden. Opvallend zijn de aantallen vroeg in het seizoen. Wellicht zijn ze meegekomen met de zware storm bij Bretagne half november die ook de zeeschildpadden uit hun koers bracht.

Kleinoogrog, *Raja microocelata*,

Dit eikapsel spoelt elke winter slechts een paar keer aan. Het blijft dus een vreugdevol moment om er een op te rapen. Dit jaar waren het er zelfs vijf ! 25-1 Texel, S. Dijkse, 10-2 Bergen, Luc en Lucette, 15-2 St. Maartenszee, Jacos Jes, 13-2 Texel en 19-2 Schoorl Wilbert.

Grootoogrog, *Leucoraja naevus*,

Eikapsels van de grootoogrog zijn een zeldzaamheid op onze stranden. Deze winter werden er echter drie gevonden waarvan twee in onze provincie 11-11, Texel, C. Leys en S. Jansens, 15-2 door Luc en Lucette op de dijk bij Huisduinen. Het derde exemplaar vond Wilbert 26 december bij de Brouwersdam.

Sterrog, *Amblyraja radiata*,

Er zijn deze winter geen eikapsels van de sterrog gevonden. Dit is een soort met een wat meer noordelijke verspreiding. De meeste vondsten zijn op de Waddeneilanden en afwijkend van de andere roggen vooral in mei en juni.

Hondshaai *Scyliorhinus canicula*

Van deze soort werden 3460 eikapsels gevonden. Dat is meer dan vorig jaar maar niet zo spectaculair als bij de roggen. Er waren opvallend weinig meldingen van grote bossen eikapsels van deze haai waarvan de vrouwtjes clusters van ongeveer 20 eieren afzetten, waarbij er regelmatig clusters aan elkaar gekoppeld worden.

Kathaai, *Scyliorhinus stellaris*, (zeldzaam)

Op 9 februari vond Wilbert een grijs eikapsel van deze soort aan bij Egmond aan Zee. De buitenkans om een keer een vers exemplaar te vinden werd benut om een nieuwe overzichtsfoto te maken die bovenaan dit verslag staat. In tegenstelling tot de roggeneikapsels krijgen die van haaien na opweken niet meer het oude “verse” formaat.

Grootoogrog

Eikapsels Hondshaai met toepasselijk zandvormpje. Petten 2024

Eikapsel van kathaai (boven) en Hondshaai (onder) 16-2-2024 Egmond aan Zee

Gejutte berichten

Bron; Nature today

Gestrande zeeschildpadden gered

Zeeschildpadden worden aan de Nederlandse kust slechts sporadisch waargenomen. Opvallend zijn dan ook de meldingen van eind 2023, toen er in december vijf dieren werden gevonden, gevolgd door nog een exemplaar op 7 januari 2024...

[Lees verder](#) 15 januari 2024

In papier levende wormen

Er komen steeds meer meldingen van een grote worm die tussen papier of perkament leeft. De Perkamentkokerworm is een opvallende en bijzondere zeebewoner, die zelfs langere tijd licht kan geven...

[Lees verder](#) 21 januari 2024

De helft van de doedelzakken is exoot

Rare wezens zijn het, zakpijpen. Vanwege de zakvorm met twee pijpjes bovenop genoemd naar een doedelzak. Van de twintig Nederlandse soorten op een nieuwe poster, is de helft exoot. Een opvallend groot deel dus...

[Lees verder](#) 18 februari 2024

Opmars van de stofzuigers

Een efficiënte opruimploeg verdween in de geologische oudheid volledig uit ons kustgebied. Zelfs toen de vertegenwoordigers terugkwamen, spoelden lange tijd vrijwel uitsluitend fossiele resten aan. Maar ze zijn weer helemaal terug..

Het raadsel van de marmerschelpen

Opeens zie je ze op de gekste plaatsen. Zelfs (of juist) op het land! Verse schelpen en soms doubletten van de prachtige Marmerschelp. Ontstaan er in onze wateren populaties? Wie helpt dit gemarmerde raadsel op te lossen?..

[Lees verder](#) 15 maart 2024

1 week oud

Wie 't kleine niet eert, kijkt vast verkeerd

Na een recent bericht over ons kleinste landslakje kwam als reactie: 'en in zee dan?' Zeker, ook daar leven ukkies. Sommige kun je makkelijk op het strand vinden. Als je weet hoe tenminste.....

[Lees verder](#) 17 maart 2024

Geschiedenis en toekomst van walvisstrandingen in Nederland

De documentatie van walvisstrandingen gaat ver terug in de tijd: al sinds 1255 worden deze waarnemingen vastgelegd. Afgelopen jaren kon men voor strandingen terecht op [Walvisstrandingen.nl](https://www.walvisstrandingen.nl) van Naturalis Biodiversity Center, een..

[Lees verder](#) 25 maart 2024